

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ศักยภาพของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีชุมชนไทยทรงดำ บ้านเขาย้อย ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี						
ชื่อผู้เขียน	นางสาวมธุรส ปราบไพรี						
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม						
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :	<table> <tr> <td>อาจารย์ประสาน ดั่งสิกบุตร</td> <td>ประธานกรรมการ</td> </tr> <tr> <td>ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>อาจารย์ฉัตรแก้ว สิมารักษ์</td> <td>กรรมการ</td> </tr> </table>	อาจารย์ประสาน ดั่งสิกบุตร	ประธานกรรมการ	ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	กรรมการ	อาจารย์ฉัตรแก้ว สิมารักษ์	กรรมการ
อาจารย์ประสาน ดั่งสิกบุตร	ประธานกรรมการ						
ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	กรรมการ						
อาจารย์ฉัตรแก้ว สิมารักษ์	กรรมการ						

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีผลในการทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว กรณีชุมชนไทยทรงดำ บ้านเขาย้อย ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ชาวไทยทรงดำที่เข้าร่วมในโครงการ "เยี่ยมเรือนเยือนห้วยชาวไทยทรงดำ" วิธีการศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสถิติพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แบบสามเส้า (Triangulation) ผลการศึกษสรุปได้ดังนี้

1. ชาวไทยทรงดำมีศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยพบว่าศักยภาพของชุมชนคือการรวมกลุ่มทำงานของสมาชิกโครงการฯ โดยมีผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่มีศักยภาพ ความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่สะท้อนถึงความเป็นชุมชนเดียวกัน ความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม ชุมชนที่สามารถเกิดการสืบทอดและถ่ายทอด โดยเฉพาะระบบอุดมการณ์ของชุมชน การดำเนินรูปแบบทางเศรษฐกิจแบบวิถีลักษณะ และการเปิดโอกาสให้ชุมชนเกิดการมีส่วนร่วม เพื่อตัดสินใจร่วมกันอย่างสมัครใจและยุติธรรม นอกจากนี้ ชุมชนยังประกอบไปด้วยศักยภาพ ในด้านลักษณะ

ภูมิประเทศ การคมนาคม วัฒนธรรม ถึงปลูกสร้าง และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ที่สามารถพัฒนาให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนได้

2. ปัจจัยที่มีผลในการทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่

1) วัฒนธรรมชุมชนที่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการสืบทอดอย่างต่อเนื่องและมีผลต่อความเป็นชุมชนไทยทรงดำและระบบเครือญาติ โดยเฉพาะความเชื่อเกี่ยวกับผีบรรพบุรุษและพิธีกรรม

2) การพึ่งตนเองของชุมชน โดยการอาศัยปัจจัยภายในชุมชนที่มีอาชีพและรายได้ โดยเห็นว่าการท่องเที่ยวคืออาชีพเสริมจึงไม่เกิดการพึ่งพาการท่องเที่ยว การมีผู้นำอาสาสมัคร ผู้นำอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการที่ได้รับความเคารพนับถือจากชุมชนและเป็นผู้ที่มีความรู้ จึงทำให้ชุมชนต่างมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชน

3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตั้งแต่ระดับของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จนถึงการรับผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกโครงการซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุน ทำให้เกิดการยอมรับต่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะคือควรบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชนเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนของท้องถิ่น การเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชุมชน รวมถึงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของชุมชน การให้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสริม และการสร้างเครือข่ายทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน

Independent Study Title Community Potential in Tourist Destination Management :
 A Case of Thai Song Dam Community, Khao Yoi Village,
 Khao Yoi Sub-district, Khao Yoi District, Phetchaburi Province

Author Miss Maturöse Prabpriree

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee :

Lect. Prasan Tangsikabuth Chairman

Prof. Dr. Manat Suwan Member

Lect. Chatkaew Simaruk Member

Abstract

The objectives of this research namely, a case of "Thai Song Dam" Community, Khao Yoi Village, Khao Yoi Sub-district, Khao Yoi District, Phetchaburi Province, were to study the community potentiality in tourist destination management, and the factors affecting such potentiality.

The study groups were "Thai Song Dam" people and officers of government organizations. The method of this study was qualitative type. The data were collected through a number of focus group discussions, participant and non-participant observations, structure and non-structure interviews. Content analysis and descriptive statistical analyses consisted of the use of frequency distribution and percentage. However, a triangulation was used during data collection.

The results of this study were as follows:

1. "Thai Song Dam" contained a community potentiality to manage their own tourist destination. People grouped together and worked as the project members with the formal and informal leaders under the following circumstances. Those were composed of the sense of belonging to the same minority group, cultural strength that related from generations to generations, the community ideals, the economic dualism and the opportunities for the community

to participate in decision-making. Besides, the community also owned the potentiality identifying of geography, managing transportation, culture, compounds and environment. These were the positive strengths for developing the community tourist destination.

2. The potential factors, which influenced the community potential were as follows:

1) The cultural strength: it has been continuously inherit as the people's ways of live. Additionally, kinship system, beliefs of their ancestors to spirit in and other ceremonies were also the core components.

2) Self-reliance of the community: The community had their own occupation. Tourism could be an extra income, but not the main one. Besides, seniority belief, respect of leaders and knowledgeable persons made them trust and help each other which were the factors affecting the community potential tourism.

3) The community participation in managing tourist destination: The perception of information and the share of income were other factors affecting tourism as well as to initiate the people to be aware of community development and become the strength of tourist destination.

The suggestion of this research were that the contents of "Thai Song Dam's" cultures should be integrated and endorsed through the local education system. Other issues were to promote locality and local textile productivity, coordination between local government and community, the development of tourist attractions. Finally, were should be an enhancing of community potentiality by expanding the tourism network.